

FRANSIZ ECZACILARININ DEONTOLOJİ KANUNU (x)

Mdd. 1 — Bu kanun cemiyete kayıtlı bütün eczacılara şamildir.

Bu hükümlerin ihlali halinde, mahkemelerce cezaî karar verilmesine dahi, cemiyetin haysiyet divanı harekete geçer.

Herhangi bir eczacı cemiyetinin azası olan eczacılar, ait oldukları cemiyet nazari itibare alınarak, bu kanunun yüklediği mecburiyetlerden muaf tutulamazlar.

Mesleki faaliyette bulunan, cemiyete kayıtlı, memur eczacılar da bu kanunun hükümlerine uymak zorundadırlar. Memur eczacılar ancak idarî makamın isteği veya muvafakatı ile disiplin kuruluna sevkedilebilirler.

BÖLÜM I

Eczacıların genel vazifeleri

BİRİNCİ KISIM

Umûmî hükümler

2-7-~~12~~

Mdd. 2 — Eczacı, vazife haricinde dahî, meslek haysiyetini kırıcı faaliyetten kaçınmalıdır.

Mdd. 3 — Cemiyete kayıtlı bütün eczacılara, eczacılıkla aynı zamanda, meslekle bağdaşmayan bütün diğer faaliyetlerde bulunmak yasaktır.

İKİNCİ KISIM

Sağlığın korunmasında eczacının yardımı 3-~~12~~

Mdd. 4 — Eczacı halkın hizmetindedir. Bütün hastalara aynı alâkayı göstermelidir.

İşi veya ihtisası ne olursa olsun, büyük tıbbî müdahaleler hariç, eczacı, bilgisi sınırları dahilinde, başka tıbbî müdahale mümkün değilse, acil vak'alarda hastalara yardım etmekle mükelleftir.

Mdd. 5 — Yüksek makamların emri hariç, eczacı, halkın menfaati orada kalmasını icabettiriyorsa, eczanesini terkedemez. Eczacı, kâfi derecede yakın bir başka eczane hizmette olmadıkça eczanesini kapıyamaz.

(x) 25 Haziran 1953 tarih ve 35 - 591 numaralı kanun olup "Dorvolt - La nouvelle officine I, 704 (1955) deki metninin M. Tanker tarafından yapılmış mealen tercümesidir.

- ✕ Mdd. 6 — Eczacılar halk sağlığı servislerine yardım edecekler ve halk sağlığını muhafaza ve koruma çalışmalarına iştirak edeceklerdir.
- ✕ Mdd. 7 — Sosyal hekimlik servis ve teşekküllerinin çalışmasına engel olmamak şartıyla eczacılar meslekî faaliyeti dahilinde, Eczacılık Kanunlarına aykırı olmayan, resmî veya hususî teşekküllere girebilir.
- ✕ Mdd. 8 — Eczacı, ne sözle ne fiilen, adet ve ananelere aykırı hareket etmemelidir.
- ✕ Mdd. 9 — Kanuna aykırı olması hali müstesna meslekî sırlara riayet edecektir.
- ✕ Mdd. 10 — Müşterilerin hastalıklarıyla alâkalı meseleleri, bilhassa eczanede, başkalarıyla münakaşadan kaçınacak meslekî sırları muhafaza edecektir.
- ✕ Neşriyatı sırasında meslekî sırları ifşa ve imadan kaçınmalıdır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Eczacıların mesuliyet ve selâhiyeti - 13 - 18

- ✕ Mdd. 11 — Bizzat kendisinin ilâçlar hazırlaması veya başkaları tarafından yapılanlara nezaret etmesi eczacının selâhiyetleri dahilindedir.
- ✕ Mdd. 12 — Bütün eczanelerde, mes'ul eczacının veya eczacıların büyük ölçüde isimleri yazılmış olmalıdır.
- Mdd. 13 — Müstahzarlarda mes'ul eczacının veya eczacıların ismi etiket üzerine yazılmış olacaktır.
- Madd. 14 — Bir ilâç imalâthesinin asil eczacısına yardımcı olan eczacı da diplomalı olup cemiyete de kayıtlıdır.
- Mdd. 15 — Bir ilâç imalâthesinin asil eczacısı, işlerini bir yardımcı eczacıya terkettiği zaman, bu sonuncusunun cemiyete kayıtlı olduğunu tahkik etmelidir.
- Mdd. 16 — Asil eczacının, yardımcı eczacının yaptığı işlerde, disiplin bakımından hangi ölçüde mes'ul olduğu haysiyet divanının verdiği kararlarla tâyin ve takdir edilir.
- Yardımcı Eczacı tarafından bir hata yapıldığı zaman, bunun ve asil eczacının disiplin bakımından mesuliyeti, patrona ait olan nezaret vazifesi dikkate alınarak, birlikte mütalâa edilir.
- ✕ Mdd. 17 — Şahsen icra-i san'at etmeğe muktedir olmayan eczacılar, mevcut nizamnamelere uygun bir yardımcı eczacı almadıkça, ilâç imalâthanelerini açık tutamazlar.
- ✕ Mdd. 18 — Meslekî faaliyetin her inkıtanda, idare şeklindeki her değişme vukuunda, her türlü yer değiştirme hallerinde, cemiyetin alâkalı kısmını haberdar etmek gerekir.

— Mdd. 19 — Sahip, vekil veya asistan, kim olursa olsun eczacılar, kendi tatbikî sahalarında dahi, anlaşmayla da olsa, hiç bir şekilde vazifelerinden ferâğ edemezler.

— Mdd. 20 — Sahibi vefat ettikten sonra, eczanede, onun yerine gelen vekil eczacı, aynı teknik selâhiyeti göstermelidir.

— Mdd. 21 — Yapılan mukavelelerin hükümleri, yardımcı eczacıların teknik bağımsızlığına zarar vermemelidir.

× Mdd. 22 — Yardımcı veya vekil eczacıların, deruhte ettiği mes'uliyet ve yaptığı işle mütenasip olmayan ücret kabul etmeleri memnudur. Böyle bir ücret teklif etmek te patron eczacıya yasaktır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

İlaç imalâthanelerinin bakımı

Mdd. 23 — İlaçların hazırlanması ve takdimi ve daha genel olarak bütün farmasötik işler büyük bir dikkatle yapılmalıdır.

Mdd. 24 — İlaç imalâthaneleri, faaliyetine tamamen uygun mahallerde kurulmalı ve uygun şekilde teşkilatlandırılmalıdır.

Mdd. 25 — Bir ilaç imalâthanesinde bulunan bütün şişelere üzerinde içindeki maddelerin isimleri bulunan temiz bir etiket yapıştırılmış olmalıdır. Bu etiketin nizamnamedeki modele uygun olması şayanı tercihtir.

BÖLÜM II

Müşteri temini hususunda bazı yasak tavırlar

BİRİNCİ KISIM

Reklâm 8-9

Mdd. 26 — Eczacı, tavır ve hareketleriyle veya mesleğin şeref ve haysiyetine aykırı vasıtalarla hatta bu hareket ve vasıtalar hukukça, bilhassa yasak edilmiş olmasa bile müşteriyi teşvik etmeği kendine yasak etmelidir.

Mdd. 27 — 12 nci maddeye göre eczaneye konulması icabeden tabe-lada isimden başka sadece, üniversite, veya hastane tarafından verilmiş yahut ilmî bir unvan bulunabilir.

Mdd. 28 — Ticarî veya sınaî kanunların bildirdiği durumlar müstesna eczacı mektup antetlerine, iş kâğıtlarına veya yıllıklara yalnız şunları koyabilir:

1. Müşteri veya tüccarla münasebetini kolaylaştıracak şeyler: İsim soyadı, adres, telefon numarası, açık bulunduğu gün ve saatler, çek numarası;
  2. Yaptığı değişik işler.
  3. Cemiyetçe kabul edilmiş unvanlar.
  4. Fransa Cumhuriyeti tarafından tanınmış şeref payeleri.
- Mdd. 29 — Tıbbî maddeler hakkındaki bütün reklâmlar doğru ve samimi olmalıdır.

İKİNCİ KISIM

Gayri samimi rekabet 31

Mdd. 30 — Kanunun serahaten tanıdığı haklar haricinde, kendisinin başkalarından üstün olduğunu, doğrudan doğruya veya imâ yoluyla iler sürerek, hastanın eczacıyı serbestçe seçmesine müessir olmak eczacılara siddetle yasaktır.

Mdd. 31 — Bir ilâç yerine başka bir müstahzar vermek fiyatları aynı veya daha ucuz olsa bile yasaktır.

Mdd. 32 — Eczacı hatır için imza vermeyi veya bir sertifika tanzim etmeyi reddetmelidir.

Mdd. 33 — İdarî veya seçici bir mevkide bulunan eczacılar bu nüfuzlarından faydalanarak müşterilerini arttırmağa çalışmamalıdır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Bazı mukavele ve anlaşmaların memnûiyeti

Mdd. 34 — Eczacı emeğinin bedelinin üçüncü şahıslarla paylaşması gibi sağlık üzerine ihtikâr mevzuunda bir andlaşma meslekî ahlâka aykırıdır.

Özelikle şunlar yasaktır:

1. Kalfalarla aralarında, kat'î müsaadeler olmadıkça her türlü para alış verişleri,
2. Eczacılarla bütün diğer şahıslar arasındaki her türlü komisyon alış verişleri
3. Satılan ilâcın veya yapılan hizmetin karşılığı olan fiattan indirim veya mahiyetinde değişiklik;
4. Müşteriye kanunen veya ahlâken yasak avantajlar sağlayan her hareket;
5. Eczacılığın gayri kanunî işleriyle meşgul kişilere sağlanan her türlü kolaylık.

Mdd. 35 — Eczacıların doktorlarla, tıp yardımcılarıyla veya diğer bütün şahıslarla her türlü hileli anlaşma yapmaları yasaktır. Hileli anlaşma iki veya daha fazla kişi arasında, hastanın, yahut üçüncü şahsın zararına olan gizli menfaat anlaşmalarıdır.

Mdd. 36 — Eczacılarla, tıp mensupları arasında, ödenecek telif veya ihtira bedelleri hakkındaki anlaşmalar memnu mukavele ve anlaşmalara dahil değildir. Aynı şekilde, tıp mensupları, kanun hükümlerine ve deontoloji kaidelerine aykırı olmamak şartıyla, ilâçların imalî ve toptan satışı için ortak olabilirler.

Mdd. 37 — Kendinden başkaları tarafından tavsiye veya emredilmiş olan çalışmalar, ilâç yapımı, ve âlet tatbiki için eczacılar borç alabilirler.

Aldıkları parayı kendilerine mukavele ile bağlı işçilerine verebilirler.

Eğer çalışma mevzuunu kendi tâyin ettiyse, borç alma veya verme, bağlı bulunduğu cemiyetin müsaadesine tâbidir.

Mdd. 38 — Bir lâboratuardan gelen analiz raporları, ihtiyari olarak, bu lâboratuar direktörünün ilmî unvanını veya hastane titrini taşıyabilir. Fakat raporun imzalanması mecburîdir. Analiz, sicilli lâboratuar sahibi olmayan, bir eczacı adına dahi yapılırsa imza zarurîdir.

BÖLÜM III

İdarî memurlarla münasebetler

Mdd. 39 — Eczacılar idarelerle aralarındaki taahhüt mukavelelerinden bağlı buldukları cemiyeti haberdar etmelidir.

Mdd. 40 — Eczacılar idarî amirlerle güven bağılılıkları kurmağa gayret etmelidirler.

Mdd. 41 — İdare ettikleri müesseselerde, eczacı müfettişlerine, vazifelerini yapabilmeleri için, her türlü kolaylığı göstermelidir.

Mdd. 42 — İdarî memurla ihtilâfa düşen ve bunun halledilmesini isteyen her eczacı Cemiyetin alâkalı şubesine başvurur.

BÖLÜM IV

Halkla olan münasebetlerde dikkat edilecek noktalar

4-5-12/A-c
15-17

Mdd. 43 — Halka, kanuna uygun eczanesi olmayan resmî veya hususî şirketlere ilâçları, yalnız eczane eczacıları verebilirler. Bununla beraber, acil hallerde veya kanunla belirtilen istisnâî vaziyetlerde bu hüküm tatbik edilmez.

Mdd. 44 — Eczacı, müşterilerini her icabettiği zaman doktora göndermelidir.

Mdd. 45 — Eczacılar, doktorla önceden kat'i olarak anlaşmadıkça, reçetelerde bir değişiklik yapamazlar.

Mdd. 46 — Eczacı hastaların veya hasta sahiplerinin, hastalığın cinsi veya tatbik edilen tedavi şeklinin iyi olup olmadığı hakkındaki sorularını ihtiyatla cevaplandırmalıdır.

Mdd. 47 — Eczacı, tedavisi için fikir danışılan bir hastalığın teşhisi ve pronostığı (inzarı) hakkında mütalâada bulunmaktan kaçınmalıdır. Bilhassa, hastaların ve yakınlarının yanında kendilerinden istenen analiz neticelerinin tıbbî tefsirlerinden kaçınmalıdır.

BÖLÜM V

Tıp mensuplarıyla münasebetler

BİRİNCİ KISIM

Eczacı mesleğinden olmyanlarla münasebetler

Mdd. 48 — Eczacılar, kendileri ile diğer tıp mensupları arasında hürmet ve itimat hisleri yaratmaya gayret sarfetmelidirler. Onlara her fırsatta mültefit görünmelidirler.

Eczacılar, tıp mensupları ve bilhassa, doktorlar, cerrah-diş hekimleri ve ebelerle olan meslekî münasebetlerinde onların bağımsızlıklarına hürmet etmelidirler.

Mdd. 49 — Bir neşriyatta mevzu ne olursa olsun, ilmî çalışmaların iktibası tamamen doğru ve dürüst olmalıdır.

Mdd. 50 — Eczacılar diğer tıp mensuplarına müşterileri bakımından onlara zarar getirecek her türlü hareketten kaçınmalıdırlar.

Mdd. 51 — Eczacılar, kim tarafından olursa olsun, tıbbî konsültasyonların eczanede yapılmasından kaçınmalıdırlar. Bu yasak eczacılar kanununun 59 uncu maddesine hekim unvanını taşıyan eczacılar için de caridir.

Mdd. 52 — Bir taraftan bir veya birkaç eczacı ve diğer taraftan evvelki maddelerde bahsedilen meslek mensuplarından bir veya birkaçı arasında yapılacak her türlü mukavele tasavvurları cemiyete bildirilmelidir. Böylece cemiyetin mütalâaları sayesinde eczacılık deontoloji kaideleri tatbik edilebilecek ve eczacının bağımsızlığı korunabilecektir.

İKİNCİ KISIM

Eczacıların iş arkadaşlarıyla münasebetleri — 37-38-39

Mdd. 53 — Eczacılar, kim olursa olsun, iş arkadaşlarına hüsnüniyet ve hakkaniyetle muamele etmelidirler.

Md. 54 — Kendileri de onlardan aynı hükme uygun bir muamele beklerler.

Mdd. 55 — Yardımcı eczacılar yanlarında çalıştıkları patronlardan ve diğer eczacılardan meslekdaş muamelesi görmelidirler.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Stajyerlere karşı eczacıların vazifeleri

Mdd. 56 — Bu iş için tâyin ve tasvib edilmiş eczacı bir öğretmen ve stajyer de onun talebesidir.

Eczacı, stajyer öğrenciye, onu eczanesinin ameli faaliyetine ortak ederek pratik bilgi vermekle mükelleftir. Onda meslek aşkı ve hürmeti yaratmak ve ona meslek değeri bakımından örnek olmak vazifesidir.

Mdd. 57 — Hiçbir eczacı, lüzumlu malzemeye sahip değilse ve kâfi derecede vakti yoksa stajyer yetiştirmeğe teşebbüs etmemelidir.

Mdd. 58 — Staj hocası eczacı, kendisine malûmatı dahilinde yardım edecek olan talebesinin sadakatine, itaat ve hürmetine itimat etmelidir. Üniversitenin verdiği programdan yapılmış istisnalar, stajyer ile eczacı arasındaki anlaşmazlıklar cemiyete bildirilmelidir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Eski mes'ul müdür, vekil asistan ve stajyerlerin vazifeleri

Mdd. 59 — Stajyer öğrenciler, eczacı olduktan sonra eski hocalarına karşı haksız rekabete girişmemelidirler Ayrıldıktan sonra da mes'ul müdürlerin, asistan ve stajyerlerin eski patronlarına veya hocalarına karşı vecibeleri aynıdır.

Tahsili sırasında veya tahsilden sonra meslekdaşlarından birinin yanında çalışmış yahut ona vekâlet etmiş bir eczacı, eğer ikisi arasında cemiyete de bildirilmiş bir anlaşma yoksa, iki sene müddetle yanında çalıştığı veya ona vekâlet ettiği eczacıyla doğrudan doğruya rekabete müsait bir mahalde eczane açamaz. Bir anlaşmazlık varsa ihtilâflar cemiyet tarafından halledilir.

BEŞİNCİ KISIM
Meslekdaşlık cezifeleri

52-55-45-46

Mdd. 60 — Cemiyete kayıtlı bütün eczacılar, meslekî işlerinin tamamlanması için birbirlerine yardım etmelidirler. Her münasebette biri diğerine karşı doğrulukla hareket etmeli ve birbirlerine bağlılık göstermelidirler.

Mdd. 61 — Eczacılar arasında yapılan her türlü mukavele doğru ve samimî olmalıdır. Kendilerine düşen vazifeleri geniş bir meslekdaşlık anlayışı içinde yerine getirmelidirler.

Mdd. 62 — Eczacı, bir meslekdaşın işçisini, onu terketmeğe teşvik etmemelidir. Komşu olduğu veya direkt rekabet halinde bulunduğu bir meslekdaşın eski bir işçisini almadan önce o meslekdaşına danışmalıdır. Bu mevzuda her türlü anlaşmazlık cemiyetin alâkalı kısmı tarafından halledilir.

Mdd. 63 — Haksız olarak veya bir meslekdaşa zarar vermek niyetiyle yapılmış her türlü ihbar, bir disiplin cezasını gerektirir.

Bir meslekdaşa, meslekî bakımdan, maddî veya manevî zarar getirici her türlü söz veya hareket, hususî mahiyette olsa dahi, cezalandırılabilir.

Mdd. 64 — Meslekdaşlık vazifeleri mucibince, aralarında meslekî bir ihtilâf olan eczacılar kendi kendilerine anlaşmağa çalışmalıdırlar; muvaffak olamazlarsa vaziyeti cemiyet başkanına bildirmelidirler.
